

Asia: VN/32556/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Lausunto

5 b § Jätteeksi luokittelun päättyminen

-

137 § Muutoksenhaku

-

143 b § Tiedonsaantioikeus jätehuollon rekistereistä, tuottajarekisteristä, uusiomateriaalirekisteristä ja jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustasta

-

147 a § Sivutuotteeksi luokittelua ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva päätös

-

147 b § Hakemus sivutuotteeksi luokittelemiseksi tai jätteeksi luokittelun päättymiseksi

-

147 c § Päätösharkinta ja päätöksen sisältö

-

147 d § Tuotteen vaatimuksenmukaisuuden varmistaminen

-

147 e § Päätöksen muuttaminen

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamiseksi. Jätelaissa säädettäisiin uusi hyväksymismenettely aineen tai esineen luokittelemiseksi sivutuotteeksi tai jätteeksi luokittelun päättymiseksi. Menettely korvaisi ympäristönsuojelulain mukaisen

ympäristölupamenettelyn arvioitaessa aineen luokitusta sivutuotteeksi tai jätteeksi luokituksen päättyessä. Keski-Suomen ELY-keskus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Päätöksessä tarkoitettua uusiomateriaalia tai tuotetta hyödynnettäisiin koko maassa ennalta määräämättömissä kohteissa. Esityksen 147 e §:n perustelujen mukaan päätöksen muuttaminen voisi käytännössä tarkoittaa esimerkiksi tuotteen koostumuksen tai käyttökohteen muuttamista. Kun tuotetta hyödynnettäisiin koko maassa ennalta määräämättömissä kohteissa, olisi tässä yhteydessä perusteltua selventää, ettei käyttökohteen muuttaminen tarkoittaisi kuitenkaan yksinään käyttökohteen sijainnin muuttamista. Tässä yhteydessä käyttökohteen muuttamisella voitaisiin viitata esimerkiksi käyttötarkoituskohteen muuttamiseen.

Esityksen 147 h §:n mukaan valitusoikeus sivutuotetta tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevassa asiassa on: 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä 2) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Pykälän perustelujen mukaan valitusoikeutta ei kuitenkaan olisi yleisen edun valvontayksiköllä. Perusteluissa mainitaan, että valitusoikeus olisi esimerkiksi Tukesilla tai muulla tuotevalvontaviranomaisella. Viranomaiset olisi syytä määritellä vähintään lain perusteluissa ja mikäli usealla viranomaisella on valitusoikeus, voisi pykälän sanamuotoa täsmentää; valvovilla viranomaisilla.

Valitusoikeuden rajaaminen on niin ikään heikennys nykytilaan verrattuna. ELY-keskusten valitukset hallintotuomioistumissa ovat perinteisesti menestyneet hyvin. Esityksessä ei ole tarkemmin perusteltu valitusoikeuden rajausta. Valitusoikeutta koskevan pykälän perusteluissa on todettu, että päätöksen mahdolliset riskit eivät kohdennu millekään tietylle paikkakunnalle tai alueelle kuten ympäristöllisissä lupa-asioissa, vaan vaikutukset ulottuvat kaikkialle, missä päätöksen kohteena olevia uusiomateriaaleja tai -tuotteita käytetään. Päätöksellä on toisin sanoen laajemmat vaikutukset kuin ympäristölupapäätöksillä, mutta valitusoikeus on aiempaa rajatumpi. Uuden lupa- ja valvontaviraston toimivalta on valtakunnallinen.

Esityksessä ei ole otettu kantaa ehdotetun lain vaikutuksista muun muassa valvontaviranomaisen lausunnolla hyväksytyihin aineen tai esineen sivutuoteluokituksiin tai ennen lain voimaatuloa 1.1.2026 vireillä oleviin hakemuksiin.

147 f § Päätöksen peruuttaminen

-

147 g § Päätöksen suhde myöhempään sääntelyyn

-

147 h § Valitusoikeus sivutuotetta tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevassa asiassa

-

147 i § Uusiomateriaalirekisteri

-

47 b § Sivutuotteeksi luokittelemista tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevan asian ratkaiseminen jätelain mukaisessa menettelyssä

-

Muuta huomioitavaa

-

Karvinen Anna
Keski-Suomen ELY